

Predstavitev glavnih dejavnosti in doseženih rezultatov

1. Mladinski programi

Mladi pod mavrico

Mladi pod mavrico je program informiranja in osveščanja mladih o LGBTIQ+ temah, človekovih pravicah, varni spolnosti ter HIV in SPO. Odgovarja na pomanjkanje dostopnih, verodostojnih in varnih informacij za mlade v času naraščajočega sovražnega govora in stigmatizacije.

Ciljna skupina:

- Mladi, stari 15–29 let: LGBTIQ+ osebe, njihovi vrstniki, prijatelji in zavezniki ter mladi, ki se z LGBTIQ+ temami srečajo prvič (dijaki, študenti, obiskovalci mladinskih centrov in klubov).
- Posebna pozornost namenjena mladim z manj priložnostmi in mladim, ki svojo identiteto šele raziskujejo.

Glavne aktivnosti:

- LGBTIQ+ info točka v prostorih društva (informiranje osebno, po telefonu, e-pošti in družbenih omrežjih, svetovanje, gradiva)
- Spletno informiranje (objava informativnih člankov na spletni strani in družbenih omrežjih (Instagram, TikTok, Facebook, YouTube))
- Terensko informiranje na stojnicah
- Priprava, tisk in distribucija informacijskih gradiv
- Delavnice na šolah, fakultetah in v mladinskih centrih

Program financirata Mestna občina Ljubljana in Fundacija za financiranje humanitarnih in invalidskih organizacij.

Glavni dosežki:

- Kontinuiteta: program se izvaja od leta 2014
- Sodelovanje in participacija mladih: dolgoletno sodelovanje z mladinskimi organizacijami, uspešno aktiviranje mladih v pomembne pozicije društva, pristop »mladi za mlade«: mladi sodelujejo pri načrtovanju, izvedbi in evalvaciji
- Izdaja in distribucija informacijskih zloženkov in letakov

- Sodelovnje na državnih in mednarodnih posvetovalnih dogodkih
- Letna izvedba 3-dnevnih taborov za kvir mlade

Aktivni pod mavrico

Aktivni pod mavrico je program podpore mladim LGBTIQ+ osebam, ki izboljšuje njihovo duševno zdravje, samopodobo in socialno vključenost. Odgovarja na pomanjkanje varnih prostorov, kjer lahko mladi delijo izkušnje, se povezujejo z vrstniki in razvijajo svoje kompetence.

Ciljna skupina:

- Mladi, stari 15–29 let: LGBTIQ+ osebe, njihovi prijatelji, zavezniki in mladi, ki iščejo varen prostor.
- Posebna pozornost je namenjena mladim z manj priložnostmi (medvrstniško nasilje, družinska nesprejetost, duševne stiske, osamljenost, tveganje brezdomstva).
- Podpora velja tudi staršem, partnerjem in drugim bližnjim.

Glavne aktivnosti:

- Redne pogovorno-družabne skupine in pet skupin medvrstniške podpore
- Izvedba povprečno 20 dogodkov mesečno namenjenih podpori kvir mladih
- Delavnice, ki podpirajo mlade kvir osebe pri samostojnem prehodu v odraslost (finančna pismenost, psihologija sramu, medosebna komunikacija ipd.)
- Športno-rekreativni dogodki (pohodi, treningi samoobrambe, aktivnosti v parkih)
- Mentorstvo mladim za razvoj lastnih projektov
- Usposabljanje in mentoriranje lokalnih prostovoljk

Program financirajo Mestna občina Ljubljana in Fundacija za financiranje humanitarnih in invalidskih organizacij (FIHO).

Glavni dosežki:

- Kontinuiteta: program se izvaja od leta 2012
- Sodelovanje in participacija mladih: mladi program soustvarjajo kot prostovoljci, praktikanti in zaposleni (pristop »mladi za mlade«)
- Redno delovanje petih podpornih skupin za samopomoč, ki ciljno nagovarjajo različne skupine LGBTIQ+ oseb
- Letna izvedba 3-dnevnih taborov za kvir mlade
- Sodelovanje pri oblikovanju lokalnih politik

Program sodelovanja s šolami

Program sodelovanja s šolami (vključuje projekte *V okviru šole*, *Mentorship Programme for LGBTQI Inclusive Education*, *Peer2Peer*) je sklop usmerjenih projektov, ki naslavlja medvrstniško nasilje, homofobijo, bifobijo in transfobijo v šolah, ter podpira šolske delavke pri omogočanju čim bolj ustrezne podpore kvir dijakinjam. Program odgovarja na pomanjkanje varnih prostorov na šolah ter pomanjkanje ustreznih smernic in izobraževanj za šolsko osebje in bodoče pedagoge pri naslavljanju nasilja in ustvarjanju vključujočega okolja.

Ciljna skupina:

- Srednješolke_ci in mladi (predvsem v starosti 15–29 let): kvir dijakinje_ci ter njihove_i vrstnice_ki.
- Šolsko osebje (profesorice_ji, svetovalne delavke_ci) ter študentke_ci pedagoških smeri (bodoče_i šolske_i delavke_ci).
- Mladinske_i delavke_ci

Glavne aktivnosti:

- Izvajanje delavnic na šolah in v mladinskih centrih: izobraževalne delavnice o LGBTIQ+ tematikah, preprečevanju medvrstniškega nasilja, spletnem nadlegovanju idr.
- Redne podporno-pogovorne skupine za kvir dijakinje
- Organizacija dnevnih taborov za kvir srednješolke
- Raziskovalno delo, priprava publikacij in smernic: izvedba raziskav o kvaliteti šolskega življenja kvir mladih, izdaja publikacij s smernicami za šolske delavke_ce ter distribucija informativnega materiala
- Delavnice za šolske delavke
- Zagovorništvo in konference: organizacija zagovorniških dogodkov in zaključnih konferenc ter predstavitev ugotovitev odločevalcem in ministrstvom za sistemske spremembe v šolstvu.

Program so v preteklosti financirali: Active Citizens Fund (V okviru šole), Svet Evrope in IGLYO (Mentorship Programme for LGBTQI Inclusive Education)

Program trenutno financira: Erasmus+ (Peer2Peer).

Glavni dosežki:

- Pristop »vrstnik vrstniku« (peer-to-peer): usposabljanje mladih vodij za samostojno izvajanje delavnic in širjenje zagovorništva med vrstniki.
- Uporaba inovativnih in interaktivnih metod: gledališče zatiranih, premične sobe pobega idr.
- Decentralizacija in terenski doseg: uspešno širjenje aktivnosti na srednje šole izven Ljubljane

- Izdaja publikacije V okviru šole: Prisluhnimo kvir dijakinjam: priročnik za šolske delavke
- Izdaja zgibanke: Skupaj proti medvrstniškemu nasilju na LGBTI+ učenkami in dijakinjami: kratek vodnik za učiteljice in profesorice
- Ciljno izobraževanje bodočih pedagogov: izvedba predstavitvenih delavnic in izobraževanj na pedagoških fakultetah

Evropska solidarnostna enota

Projekti prostovoljstva

Program Evropska solidarnostna enota omogoča vključevanje mednarodnih prostovoljcev v delovanje Društva DIH ter spodbujanje solidarnosti, aktivnega državljanstva in opolnomočenja mladih. Odgovarja na pomanjkanje dostopnosti podpornih struktur za LGBTIQ+ osebe ter na potrebo po večji participaciji mladih pri samostojnem načrtovanju in izvedbi lastnih iniciativ.

Ciljna skupina:

- Mlade prostovoljke in mlade kvir osebe: Mlade LGBTIQ+ osebe ter mednarodni in domači prostovoljci_ke, s posebnim poudarkom na mladih z manj priložnostmi.

Glavne aktivnosti:

- Individualno dolgoročno prostovoljstvo: Dolgoročno (do 1 leto) gostovanje, mentoriranje in koordiniranje prostovoljk.
- Lokalne aktivnosti in decentralizacija: Izvajanje dogodkov, informacijskih akcij in podpornih projektov na lokalni ravni ter v manjših krajih po Sloveniji.
- Mentorstvo in opolnomočenje mladih: Nudenje mentorske podpore ter usposabljanj mladim za razvoj, načrtovanje in samostojno izvedbo lastnih projektov, uličnega aktivizma ter zagovorniških pobud.
- Povezovanje z lokalnimi organizacijami: Vzpostavljanje mrež z obstoječimi lokalnimi organizacijami in krepitev njihovih kapacitet za delo z LGBTIQ+ mladimi.

Program financira: Evropska unija preko programa *Evropska solidarnostna enota* in Nacionalna agencija *MOVIT*.

Glavni dosežki:

- Pridobljen Znak kakovosti (Quality Label): Dolgoletno uspešno gostovanje in pošiljanje prostovoljcev v okviru uradno potrjenega znaka kakovosti ESE.
- Aktivni pristop »mladi za mlade«: Ustvarjanje pogojev, da marginalizirani mladi sami soustvarjajo vsebine, krepijo svoje kompetence ter postajajo aktivni državljani in aktivisti.
- Krepitev lokalnih skupnosti: Širjenje varnih prostorov in specifičnih LGBTIQ+ dogodkov izven Ljubljane ter zmanjševanje socialne izolacije mladih v lokalnih okoljih.

2. Program za podporo starejšim kvir osebam

Srebrna mavrica

Srebrna mavrica je program socialnega vključevanja in podpore za LGBTQIA+ starejše odrasle (starejše od 50 let). Odgovarja na pomanjkanje dostopnih varnih prostorov, osamljenost, socialno izolacijo ter intersekcijsko diskriminacijo na presečišču starosti in spolne usmerjenosti ali identitete. Program gradi podporno socialno mrežo ter si prizadeva za sistemske spremembe v sistemu oskrbe starejših.

Ciljna skupina:

- Primarna ciljna skupina: LGBTQIA+ osebe, starejše od 50 let, ki se soočajo z osamljenostjo, socialno izključenostjo ter pomanjkanjem prilagojenih storitev.
- Sekundarna ciljna skupina: Relevantni deležniki in strokovna javnost (vodstva domov za starejše, izvajalci oskrbe na domu, nevladne organizacije s področja starejših, zdravstveni in socialni delavci).
- Terciarna ciljna skupina: Obča javnost ter mlajše LGBTQIA+ osebe v okviru medgeneracijskega povezovanja.

Glavne aktivnosti:

- Vrstniška podpora in informiranje: Brezplačno informiranje in svetovanje po telefonu, e-pošti, družbenih omrežjih ali osebno na sedežu društva.
- Socializacijski in družabni dogodki: Redna srečanja in popoldanski ter večerni družabni dogodki za krepitev socialne mreže.
- Sistemske spremembe in izobraževanje deležnikov: Študija dobrih praks, informativni sestanki s ključnimi akterji ter tematska strokovna predavanja.

Program je trenutno brez financiranja, ampak je bil v preteklosti podprt s strani Mestne občine Ljubljana (MOL). V letu 2024 je Ameriška ambasada odvzela predhodno dodeljena sredstva za program.

Glavni dosežki:

- Program podpore za LGBTQIA+ starejše se razvija in izvaja že od leta 2014 in je edini tovrstni program v Sloveniji.
- Raziskovalna podlaga in strokovno vodenje: Program temelji na prvi obsežni raziskavi in doktoratu s področja socialne gerontologije glede kakovosti staranja LGBTQIA+ osebi v Sloveniji.

- Povezovanje z mednarodnimi in domačimi strokovnjaki: Vzpostavljena partnerstva z organizacijo SAGE (ZDA), akademsko sfero ter ključnimi nevladnimi in javnimi ustanovami s področja socialnega varstva starejših.

3. Programi varovanja in krepitve zdravja

Pamet v roke, kondom na glavo

Pamet v roke, kondom na glavo je dolgotrajen program promocije spolnega zdravja ter preventive okužbe s HIV in drugimi spolno prenosljivimi okužbami (SPO). Odgovarja na pomanjkanje verodostojnih informacij o varni spolnosti, spodbuja prevzemanje preventivnega vedenja ter naslavlja družbeno stigmatizacijo in diskriminacijo oseb, ki živijo s HIV-om.

Ciljna skupina:

- Primarna ciljna skupina: Moški, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM), ne glede na starost, vključno s težko dostopnimi predstavniki in MSM spolnimi delavci.
- Širša javnost in mladi: Dijakinje, študentke ter obiskovalke javnih terenskih akcij in prireditev (preko učinka prelivanja).

Glavne aktivnosti:

- Terensko delo in distribucija materialov: Razdeljevanje informativno-preventivnih zloženkov, paketkov s kondomi in lubrikanti ter promocijskega gradiva na mestih zbiranja MSM (klubi, bari, savne, mesta druženja na prostem) ter na javnih dogodkih in stojnicah (npr. Parada ponosa, teden testiranja).
- Spletno informiranje in komuniciranje: Objavljanje izobraževalnih člankov na spletu (blog *Glavca*), urejanje družbenih omrežij ter pošiljanje rednih mesečnih novičnikov.
- Anonimno in zaupno svetovanje: Izvajanje anonimnega svetovanja o varni spolnosti, testiranju, zdravljenju kot preventivi (PrEP, PEP, N=N) ter razkritju spolne usmerjenosti (preko spleta, e-pošte, telefona ali osebno).
- Pogovorne in samopomočne skupine ter delavnice: Redna srečanja v varni okoljih za pogovor o varni spolnosti, testiranju, zdravju in zmanjševanju stigme.
- Medijske in oglaševalske kampanje: Izvajanje ozaveščevalnih kampanj z oglasi na LPP avtobusih, Europlakatih, spletnih portalih ter izdelava izobraževalnih in zabavnih video vsebin.

Program financirajo: Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije ter Mestna občina Ljubljana (MOL).

Glavni dosežki:

- Kontinuiteta: Program se uspešno in neprekinjeno izvaja že od leta 2005.

Društvo DIH - Enakopravni pod mavrico • Slomškova 25 • 1000 Ljubljana

+386 41 562 375 • [info@dih.si](mailto:info@ dih.si) • www.dih.si • drustvodih

- Obsežen terenski doseg: V zadnjih 3 letih razdeljenih več kot 30.000 informativno-preventivnih materialov s kondomi in lubrikanti ter tisoče doseženih posameznikov na terenu in na spletu.
- Široka medijska vidnost: Več milijonov predvajanj preventivnih oglasov na avtobusnih zaslonih ter uspešno izvedene video kampanje za promocijo zaščite in zmanjševanje stigme.
- Mreženje z mladinskimi in zdravstvenimi organizacijami: Vzpostavljena močna mreža sodelovanja z mladinskimi centri po Sloveniji (Koper, Idrija, Novo mesto) ter zdravstvenimi ustanovami (Infekcijska in Dermatovenerološka klinika).